

Aanpassingen in de Nieuwe Wereldvertaling

Heere (Kurios in het Grieks):
Jehovah of Jezus Christus?

Voorwoord

De Nieuwe Wereldvertaling is aangepast aan de dogma's van Jehovah's getuigen!

Nou, dat is nogal een boude uitspraak over de Nieuwe Wereldvertaling van de Heilige Schrift (NWT). De Jehovah's Getuigen die zich zo inspannen voor God, veranderen toch niets aan de Bijbel zelf! En zeker niet omdat ze zelf aangeven dat de Bijbel een Heilig van God afkomstig boek is waaraan een mens niets toe mag voegen of af mag doen (Openbaring 22:18,19). Nee, dat kan ik niet geloven, zegt u wellicht.

Wel ik kon het zelf ook niet geloven, sterker nog ik heb er nooit ook maar één seconde aan gedacht, totdat ik op het tegendeel gewezen werd. Dat was het begin van een "sneeuwbal" die tijdens zijn omwentelingen groot genoeg werd om de boude titeluitspraak te doen en te verklaren. Bestudeer de aangehaalde voorbeelden en oordeel zelf of u het met de stelling eens bent of niet.

De gebruikte andere vertaling is de Statenvertaling. Daarnaast wordt wat betreft de Griekse Geschriften gebruik gemaakt van de door Jehovah's getuigen zelf uitgegeven The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures (KIT). Dit is een letterlijke vertaling van de Griekse grondtekst met in de kolom ernaast de tekst zoals die in de Nieuwe Wereldvertaling staat. Het is een niet zo populaire uitgave van Jehovah's getuigen, veel volgelingen weten niet eens dat deze publicatie bestaat. Dat is jammer want het toont in aantal gevallen aan dat de grondtekst bewust met een andere betekenis is weergegeven in de Nieuwe Wereldvertaling. In de bedoelde gevallen is er wat mij betreft geen sprake van "andere inzichten" maar van bewuste aanpassing aan de eigen geloofsleer. Voor mij persoonlijk is dit onaanvaardbaar. Verschil van interpretatie mag er zijn maar de Bijbel aanpassen aan de eigen interpretatie is voor mij een vorm van heiligschennis ook al lijkt de aanpassing op het eerste gezicht maar klein. Zoiets doe je inderdaad niet!

Oss, 1996

Dogma's

Voordat we wat dieper ingaan op de "Bijbelaanpassingen" is het goed te weten waarom de aanpassingen dan gedaan zouden zijn. Waarom was een nieuwe vertaling zo dringend gewenst door Jehovah's getuigen? Waarom weer een "verbetering"? Waren de bestaande vertalingen niet toereikend? Blijkbaar niet dus. Argumenten werden aangevoerd om toch maar vooral de noodzaak van een eigen vertaling duidelijk te maken. Vooral het argument dat de naam van God (Jehovah) in ere hersteld moest worden door Hem door de hele Bijbel te plaatsen waar Hij volgens de getuige in de oorspronkelijke geschriften stond, werd nadrukkelijk naar voren gebracht. Wat men evenwel "vergeet" te vertellen is dat de bestaande vertalingen de oplettende getuige als bijbelstudent met een aantal lastige vragen zou confronteren. Lastige vragen ten opzichte van de geloofsleer die de organisatie van Jehovah's getuigen verkondigt. Wie de geloofsleer van Jehovah's getuigen in het licht van de Bijbel beschouwt, komt er vroeg of laat achter dat verreweg het meeste niet in overeenstemming is met de Heilige Schrift. Wat moest er dus gedaan worden om de lastige, eigenlijk niet te beantwoorden vragen, toch te beantwoorden en in de toekomst te vermijden? Voor wie de geloofsleer niet wenst aan te passen is daar eigenlijk maar één mogelijkheid voor: Het aanpassen van de autoriteit die de volgelingen aanvaardden. De autoriteit is voor veel Jehovah's getuigen nog steeds de Bijbel, hoewel de stroom lectuur die Jehovah's getuigen uitgeven de aandacht juist van dit Boek der Boeken afhaalt. Het bleek zo tegen 1950 dus vanuit het standpunt van de organisatie wel degelijk noodzakelijk dat er een "eigen" Bijbelvertaling kwam. Een vertaling die zich meer leende dan de overige vertalingen om de dogma's schriftuurlijk te "bewijzen". Het werd uiteindelijk de "Nieuwe Wereldvertaling".

Er wordt door Jehovah's getuigen nogal eens neerbuigend gesproken over de bekende "religies met hun dogma's". Ook in dit geval vergeet men voor het gemak maar even dat de organisatie zelf ook dogma's hanteert waaraan men strak vasthoudt. Op straffe van ex-communicatie mag er door de volgelingen absoluut niet getornd worden aan deze "waarheden." In De Wachtstoren (een twee maal per maand verschijnend tijdschrift van de J.g.) van 1 april '1986 wordt in het artikel "Vragen van lezers" uiteengezet welke dogma's de getuigen hanteren. Er staat:

"Voordat iemand door Jehovah's Getuigen als een goedgekeurde verbondene wordt beschouwd, moet hij het geheel van ware bijbelse leerstellingen aanvaardden, met inbegrip van de schriftuurlijke geloofsovertuigingen die uniek zijn voor Jehovah's Getuigen. Wat houden die geloofsovertuigingen zoal in?"

"Dat de grote strijdvrage die de mensheid onder ogen moet zien, de rechtmatigheid van Jehovah's soevereiniteit is en dat God vanwege de oplossing van die strijdvrage goddeloosheid zo lang heeft toegelaten (Ezechiël 25:17). Dat Jezus Christus een voormenselijk bestaan heeft gehad en ondergeschikt is aan zijn hemelse Vader (Johannes 14:28). Dat er thans een "getrouwe en beleidvolle slaaf" op aarde is aan wie 'al Jezus aardse belangen zijn toevertrouwd', welke slaaf verbonden is met het Besturende Lichaam van Jehovah's Getuigen (Matthéüs 24:45-47). Dat 1914 niet alleen het einde van de tijden der heidenen en de oprichting van het koninkrijk Gods in de hemelen kenmerkte, maar ook de tijd waarop Christus voorzegde tegenwoordigheid is begonnen Lukas 21:7-24; Openbaring 11:15-12:10). Dat slechts 144.000 christenen de hemelse beloning zullen ontvangen (Openbaring 14:1,3). Dat Armageddon waarmee de strijd van de grote dag van God de Almachtige wordt bedoeld, nabij is (Openbaring 16:14,16; 19:11-21). Dat deze oorlog gevolgd zal worden door Christus' duizendjarige regering, waardoor de gehele aarde in een paradijs zal worden veranderd. Dat de leden van de huidige "grote schare" van Jezus' "andere schapen zich hier als eerste in zullen verheugen. - Johannes 10:16; Openbaring 7:9-17; 21:3,4."

Wel, hier liggen enkele van de belangrijkste dogma's van Jehovah's getuigen op tafel. Er zijn er natuurlijk nog meer en hoewel die hier niet zijn genoemd, worden ze in de praktijk wel nadrukkelijk uitgedragen als officiële leerstelling waaraan niet getornd mag worden. Wat in ieder geval meteen al opvalt is de stelligheid waarmee beweerd wordt dat deze dogma's uit God voortkomen en dat ze door personen die gered willen worden aanvaard moeten worden. Het begin van de aanhaling zegt:

"Voordat iemand door Jehovah's Getuigen als een goedgekeurde verbodene wordt beschouwd, moet hij het geheel van ware bijbelse leerstellingen aanvaarden, met inbegrip van de schriftuurlijke geloofsovertuigingen die uniek zijn voor Jehovah's Getuigen."

Zonder dralen zeggen Jehovah's getuigen dus dat hun leerstellingen, ook die hier niet genoemd zijn, Bijbels en schriftuurlijk zijn. Wie dat zo nadrukkelijk zegt, moet dat ook kunnen bewijzen. Maar wat er dan gebeurt, is eigenlijk onvoorstelbaar maar gebeurt toch. Zonder enige kennis van Gods Heilsplan in verleden, heden en toekomst; zonder te weten tegen wie er gesproken wordt en over wie het schriftgedeelte handelt en in welke tijd of voor welke tijd de woorden bestemd zijn, worden schriftuurplaatsen aan elkaar gekoppeld. De koppeling wordt bewust gemaakt om de stellingen te "bewijzen". Schriftgedeelten die niet passen in dit "bewijsmateriaal" worden "vergeten" of als ze door anderen worden aangehaald, weggeredeneerd. Wie zich op dit terrein begeeft, komt met de "gewone" vertalingen in de problemen. Een vertaling die meer ruimte geeft aan de "bewijsvoering" zonder dat hij voor de lezers zijn autoriteit verliest, zou dan heel welkom zijn. En die kwam er dus in de vorm van de Nieuwe Wereldvertaling.

Voorwoord Nieuwe Wereldvertaling

We zijn er nog niet met onze voorbereidingen die moeten leiden naar de ter discussie staande tekstgedeelten van de Nieuwe Wereldvertaling.

Hoewel we vastgesteld hebben dat Jehovah's getuigen werken met dogma's hebben we de leerstellingen nog niet besproken die als een soort "onderlegger" dienen voor de aangehaalde dogma's. In feite zijn die leerstellingen een nog ernstiger vorm van Bijbelmisbruik. In die basis zit de manipulatie die de volgelingen onwetend en geestelijk blind houdt. Ik kom daar later op terug. Nu wil ik graag enkele aanhalingen doen uit het voorwoord van de Nieuwe Wereldvertaling zoals die in 1988 is uitgegeven. Het zijn gedeelten waarin de organisatie haar best doet om aan te geven dat men wel heel zorgvuldig is omgesprongen met het vertalen. Aanhalingen:

"De vertalers van dit werk, die vrees en liefde voor de Goddelijke Auteur van de Heilige Geschriften koesteren, voelen zich er vooral tegenover Hem verantwoordelijk voor, zijn gedachten en verklaringen zo nauwkeurig mogelijk over te brengen. Zij voelen zich ook verantwoordelijk tegenover de serieuze lezers die zich voor hun eeuwige redding op een vertaling van het geïnspireerde Woord van de Allerhoogste God verlaten. In het besef van deze zware verantwoordelijkheid heeft een comité van toegewijde mannen in de loop van vele jaren de New World Translations of the Holy Scriptures tot stand gebracht."

"In de Nieuwe Wereldvertaling is ernaar gestreefd de autoriteit, kracht, dynamiek en directheid van de oorspronkelijke Hebreeuwse en Griekse Geschriften te behouden en deze karakteristieke kenmerken in hedendaags Nederlands over te dragen."

"Vrije weergaven van de tekst louter ter wille van de korthed zijn vermeden, alsook het gebruik van de hedendaagse zegswijzen waar een letterlijke weergave van het origineel de strekking goed overbrengt. Er is uniformiteit in de weergave bereikt door aan ieder belangrijk woord één betekenis toe te kennen en voor zover de context het toelaat aan die betekenis vast te houden."

"Zo is er zorgvuldig op gelet dat de weergave van de werkwoorden niet dusdanig is gemoderniseerd dat de betekenis ervan in het licht van de historische achtergrond verdwenen en daardoor niet meer te herkennen is."

Leest u alstublieft nog eens goed deze uitspraken. Met dit op het netvlies kunt u kijken of er sprake is van "geen woorden maar daden" of net andersom.

Voetnoten

Het vertaalcomité geeft ook de waarde van de voetnoten aan. En niet voor niets want in de voetnoten treffen wij heel wat "sturing" aan. De belangrijkste zijn de vele voetnoten die handelen over de Godheid. De tekst van het vertaalcomité hierbij luidt overigens als volgt:

"Voetnoten helpen ook het onderscheid te handhaven tussen 'de Heer Jehovah' en 'de Heer Jezus'."

Dit is een link stukje tekst. "Helpen het onderscheid te handhaven", is een uitspraak die alles zegt over de instelling waarmee men aan de vertaling begon. In een vriendelijke vorm wordt eigenlijk gezegd dat er:

- 1) onderscheid is tussen de Heer Jehovah en de Heer Jezus
- 2) en dat dit onderscheid vooral gehandhaafd moet blijven.

We komen hiermee al direct terecht bij de basis van de geloofsleer van de getuigen: God zelf. Het begrip hieromtrent bepaalt voor een belangrijk deel hoe de Bijbel gelezen en begrepen wordt. Het is daarom het eerste thema dat we in dit verband bespreken.

Jehovah en Jezus

De mening die de organisatie er op na houdt is nogal anders dan wat gebruikelijk is onder degenen die met God en de Bijbel bezig zijn. Hoewel ik de klassieke drieëenheid, zoals die geleerd wordt in bekende kerken, niet aanhang, moet ik toch zeggen dat wat mij betreft men dichter bij de waarheid zit dan de wel heel simplistische weergave van God, Jezus Christus en de Heilige Geest die Jehovah's getuigen nadrukkelijk verkondigen. Met die verkondiging begint een ernstige degradatie van Jezus Christus die in geen enkele andere mij bekend zijnde, op de Bijbel gerichte, geloofsovertuiging voorkomt. Het is een degradatie die door de hele geloofsleer van Jehovah's getuigen wordt gehandhaafd. Het is vooral in dit verband dat de Bijbelvertaling aangepast is en logischerwijs vooral in het Nieuwe Testament. Logisch want in het Oude Testament was het Jehovah die centraal stond en in het Nieuwe Testament is dat Jezus Christus. Wie van het onderscheid uitgaat dat Jehovah's getuigen verkondigen, komt dus vooral in het Nieuwe Testament in de problemen. Problemen die waar dat enigszins kan, aanpassing noodzakelijk maken.

Voor degenen die niet zo ingevoerd zijn in de geloofsleer van Jehovah's getuigen, zet ik eerst even kort uiteen hoe men over de Godheid denkt:

- 1) Persoon of wezen Jehovah, schepper van zijn Zoon (eerste schepingsdaad) God, de enige Almachtige God.
- 2) Jezus (Christus). Een ander persoon of wezen. Wel een God. Ondergeschikt aan Jehovah. In de hiërarchie is hij lager dan Jehovah. Via hem is alles gemaakt en hij wordt door Jehovah gebruikt. O.a. om als mens de zonde teniet te doen en om te regeren over een 1000-jarig koninkrijk, waarna hij de macht weer zal overdragen aan Jehovah. Toen Jezus op aarde was, was hij een volmaakt mens en geen god.
- 3) Heilige Geest. Dit is geen persoon of wezen. Het is alleen maar een van Jehovah uitgaande "werkzame kracht". Wordt ook niet zoveel over gesproken door de getuigen. Het is immers geen persoon zoals Jehovah en Jezus dat wel zijn.

Wie zich een letterlijke voorstelling probeert te maken aan de hand van de tekst dat Christus aan de rechterhand van Jehovah is gaan zitten (Hebreeën 10:12) ziet dus in de hemel Jehovah op zijn troon zitten en voor de kijkers links van Hem op een andere zitplaats Jezus. Van de Heilige Geest is logischerwijs niets te zien in dit tafereel omdat in de geloofsleer van de getuigen de heilige geest (geschreven zonder hoofdletters) geen wezen is maar een "werkzame kracht".

Dit "inzicht" in de begrippen God, Jezus en de Heilige Geest is dus wel heel erg beperkt. De vraag doemt op hoe het toch mogelijk is dat er zo'n beperkt inzicht ten toon wordt gespreid terwijl de echte bijbelonderzoeker toch voldoende helder kan krijgen hoe de Godheid in elkaar moet zitten. Ik zeg dus niet dat het voor iedereen te bevatten is hoe bepaalde dingen (bijv. God wordt Mens) precies kunnen of gedaan zijn maar God zelf heeft wel duidelijk gemaakt voor ons hoe hij zich door de tijd heen aan de mens bekend heeft gemaakt. In ieder geval is de heel afwijkende kijk op God, Jezus en de Heilige Geest zo belangrijk en nodig om 'het onderscheid te handhaven tussen 'de Heer Jehovah en 'de Heer Jezus', vinden Jehovah's getuigen. Daarvoor wordt de Nieuwe Wereldvertaling gebruikt of beter gezegd misbruikt. Dat is jammer want men had mijn inziens de tijd en energie beter kunnen benutten met het verkrijgen van begrip omtrent de begrippen Vader, Zoon, Persoon en Geest. Een juist begrip van alleen al de Bijbelse betekenis van die woorden had namelijk al heel wat problemen voorkomen en had ongetwijfeld een beter inzicht in de materie gebracht. Het had ook waarschijnlijk deze brochure overbodig gemaakt. Maar helaas het mocht niet zo zijn. We gaan daarom maar weer verder met de aanpassingen in de Bijbel die het gepresenteerde onderscheid tussen Jehovah en Jezus moeten "bewijzen".

De herstelde Naam

Omdat ook Jehovah's getuigen weten dat hun voorstelling van Jehovah, Jezus en de Heilige Geest, zo bepalend is voor het overeind houden van de rest van de geloofsleer, wordt er aan dit onderwerp heel wat aandacht besteed in de Nieuwe Wereldvertaling. Veel voetnoten, ruim aandacht in de appendix op een manier die eerder zaken onduidelijk maakt dan duidelijk en het zoveel mogelijk weergeven van de naam Jehovah in het nieuwe testament waar in de -ook door de getuigen gebruikte- Griekse grondtekst "Kurios (Heer)" staat, bevestigen dat. In het voorwoord wordt er al vast op dit punt gewezen: *Method: Aangezien in de bijbel de heilige wil van de Soevereine Heer van het Universum wordt uiteengezet, zouden wij Hem zeer smadelijk bejegenen, ja, het zou een belediging voor zijn majesteit en autoriteit zijn, indien zijn unieke goddelijke naam, die in de Hebreeuwse tekst bijna 7000 maal duidelijk voorkomt als JHWH (יהוה), werd weggelaten of verdoezeld. Het voornaamste kenmerk van deze vertaling is derhalve dat de goddelijke naam weer op zijn rechtmatige plaats in de Nederlandse tekst is gezet. In de Hebreeuwse geschriften is dit 6973 maal en in de Griekse Geschriften 237 maal gebeurd, waarbij de algemeen aanvaarde Nederlandse vorm "Jehovah" is gebruikt. Zie voor een uitvoerige uiteenzetting App. 1a-1d."*

Wie dit leest komt bijna onder de indruk van de wijze waarop er standvastig voor Gods naam wordt gekozen. Echter zoals in zoveel gevallen, blijkt bij "iets verder kijken dan de neus lang is", dat de getuigen te veel belang hechten aan de naam Jehovah. Het zal wel zo zijn omdat de naam Jehovah een belangrijk bestanddeel is van de naam die ze voeren. Maar vraagt u misschien: Hoe kun je nu teveel nadruk leggen op de naam Jehovah? Nadruk leggen op de naam van God is toch altijd goed? Dat laatste is wel waar maar impliceert niet dat de nadruk altijd op de naam Jehovah gelegd moet worden. De Bijbel maakt dit ons duidelijk. De bijbellezer kan zelf concluderen dat de naam Jehovah in de geschiedenis van God en de mensen niet altijd centraal heeft gestaan.

De periode vóór Mozes

Mozes stelde de eerste vijf Bijbelboeken samen. Toen was het volgens God pas nodig om zijn naam bekend te maken. Een man aan wie God heel verstrekkende beloftes had gedaan wist de naam van God niet. Zo ook niet de getrouwen die vóór Mozes leefden (Exodus 6:1,2: Verder sprak God tot Mozes en zeide tot hem: *Ik ben de HEERE (= Jehovah) En Ik ben aan Abraham, Izaäk en Jakob verschenen als God de Almachtige; doch met Mijnen Naam HEERE ben Ik hun niet bekend geweest.*). Kennelijk vond God het voor de gelovigen van het eerste uur niet zo nodig om zich als Jehovah bekend te maken. Vanaf de komst van Jezus vond Hij dit blijkbaar evenmin want alle aandacht moest van toen af aan gericht worden op Jezus, de Christus (= Messias). Het is op z'n minst opmerkelijk dat de naam Jehovah in het NT niet meer is hersteld dan 3,4% van het aantal malen dat de naam in het OT kon worden hersteld. Het woord Heere (Kurios) komt 643 maal voor in het NT. 237 maal wordt die in de NWT vertaald met Jehovah. De vraag is waarom die naam in 406 gevallen niet hersteld is? Bij nader onderzoek blijkt het overgrote deel van de "herstellingen" betrekking te hebben op aanhalingen uit het oude testament. Wat de overblijvende andere herstellingen betreft is het dus maar de vraag of het Griekse Kurios "hersteld" moest worden in Jehovah. In ieder geval is er geen sprake van éénduidigheid. Vooral in het boek Openbaring wordt er door de getuigen op een manier gegooseld met de begrippen Kurios, Heer en Jehovah die op z'n minst niet eenduidig te noemen is.

Voor we hier verder op ingaan wil ik er ieder geval op wijzen dat God in het Nieuwe Testament kennelijk heel veel minder nadruk legde op de naam Jehovah. Deze strategie van God zelf past prima in de profetieën uit het Oude Testament die heen wijzen naar de komst van Jezus de Messias. Met zijn komst was Hij de persoon wiens Naam aangeroepen zou moeten worden. De getrouwe apostelen als schrijvers van het Nieuwe Testament zijn daar duidelijk over. Zij wezen op de naam Jezus Christus en niet op de naam Jehovah. Zij wisten goed dat het allebei om dezelfde Persoon ging maar dat die Persoon oftewel God zelf de "naamsverandering" zo had ingesteld. Dit in gedachten houdende wordt het nog onbegrijpelijker dat Jehovah's getuigen zoveel moeite doen om de naam Jehovah naar voren te

brengen en daarmee, en dat is het ergste, gelijk de naam Jezus verlagen. De Bijbel zelf past men ervoor aan.

De Openbaring van Jezus Christus

Het laatste boek van de Bijbel gaf blijkbaar de meeste problemen i.v.m. de begrippen Jehovah en Jezus. Het "herstellen" van de naam Jehovah gaf kennelijk zoveel problemen dat met enig nazoekwerk en enig begrip van de taal, goed duidelijk wordt dat er geknoeid is. Ik zal proberen helder te maken waar, hoe en waarom het fout is gegaan met de aanpassingen in Openbaring. Eerst even wat basisbegrippen:

In het NT is in de grondtekst het Griekse woord kurios (κυριος) geplaatst waar we in de Statenvertaling Heere lezen. Volgens een uitgebreid appendix-betooog moest dit woord dus hersteld worden door de weergave van de naam Jehovah. Een onderzoek naar alle teksten in het NT waarin het woord Heere of de woorden des Heeren voorkomen, geeft inzicht in de Naam die ingevuld kan worden. We zullen ons in deze brochure beperken tot de 21 teksten van Openbaring waarin het woord kurios voorkomt en die aan een nader onderzoek onderwerpen. We leggen de vertalingen naast elkaar, waarbij ik u vraag op te letten op de inconsequenties die met de "herstellingen" gepaard gaan. Het is niet in alle gevallen mogelijk gebleken kurios te vertalen met Jehovah. Het waarom is snel duidelijk als je de tekst leest. Dus waar in de Statenvertaling Heere staat, staat in de Griekse grondtekst κυριός. In The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures (KIT) van Jehovah's getuigen staat in de grondtekstvertaling altijd Lord (= Heer).

KIT

Aangezien we bij ons onderzoek de uitgave The Kingdom Interlinear Translation of the Greek Scriptures van Jehovah's getuigen gebruiken, eerst nog even wat wetenswaardigheden daaromtrent. In de Statenvertaling zijn geen varianten van het woord kurios (κυριος) -ook geen hoofdletter K- te vinden. In (KIT) staan wel varianten genoteerd -inclusief hoofdletter K-. Deze uitgave is gebaseerd op drie "tekstsoorten":

De bovenstaande Griekse tekst: The New Testament in the Original Greek by B.F. Westcott and F.J.A. Hort uit 1881. Verder: (W&H)

De daaronder staande Engelse vertaling: Een interlineaire woord-voor-woord vertaling in het Engels uit 1969. Er staat niet bij door wie dit gedaan is. Verder te noemen: (w-v-w)

De Engelse tekst in de kolom ernaast: The New World Bible Translation of the Holy Scriptures, Matthew through Revelation uit 1984 Herziene versie. Verder te noemen: (NWT) Door: vertaalcomité Jehovah's getuigen.

In de voetnoten wordt regelmatig verwezen naar naslagwerken die meer bewijzen zouden moeten aandragen dat de herstelling van de naam terecht was. Wat daar precies staat is nu niet na te zoeken. Daarbij zijn de aangehaalde werken eveneens interpretaties van mensen. Dit betekent niet meer en minder dan dat hetgeen er staat niet per definitie waar hoeft te zijn. Het hoeft ook niet onwaar te zijn maar het is in ieder geval niet voldoende als sluitend bewijs dat de herstelling ook absoluut waar is. Elke bewering van wel getuigt van grote hoogmoed.

Bij elk vers beantwoorden we de volgende vragen:

- 1) Met welk Grieks grondwoord is, in de W&H, het woord Heere vertaald?
- 2) Met welk Engels woord is, in de w-v-w, het bij 1 genoemde Griekse grondwoord vertaald?

3) Met welk Engels woord is, in de NWT, het bij 2 genoemde Engelse vertaalwoord vertaald?

4) Wie wordt, gezien de context, duidelijk bedoeld met Heere? Oftewel als er al een naam ingevuld zou moeten worden, is dit dan duidelijk te doen in die tekst en moet die naam dan zijn Jehovah of Jezus?

Openbaring

Voor we de verzen met Heere gaan onderzoeken, beginnen we eerst met Openbaring 1:1 omdat de lezers van de Nieuwe Wereldvertaling daar al meteen op een verkeerd spoor gezet worden. Want daar staat namelijk:

De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast geschieden moeten; en die Hij door Zijn engel gezonden, en Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft;

Het gaat om de eerste vijf woorden: De openbaring van Jezus Christus.

In de KIT zijn de eerste vijf woorden: Revelation of Jezus Christ.

En wat staat er in de NW?: A revelation by Jesus Christ.

In het Nederlands vertaald met: Een openbaring door Jezus Christus.

Hier zijn twee dingen aan de hand. Eén: de vertalers "wisten blijkbaar niet" dat het onbepaald lidwoord "een" niet in de Griekse taal voorkomt. Dit betekent dat je met het gebruik van dit onbepalende tussenwoord moet oppassen. Zomaar toevoegen op een plaats in de Bijbel waar dit woord gewoonweg niet staat, mag dus niet. Het mag alleen dan als het gebruik geen afbreuk doet aan de betekenis van het woord dat na "een" komt. Twee: het Nederlandse door is vertaald uit het Engelse by. Maar dat had helemaal niet mogen gebeuren! In de grondtekst staat of en dat betekent toch echt van. Hierbij is dus heel bewust door het vertaalcomité gekozen voor een heel ander woord dan de grondtekst toch zo duidelijk aangeeft. Het is bewust gedaan om meteen al niet te hoeven wijzen op het feit dat in "De openbaring van Jezus Christus, Jezus Christus de centrale Persoon is. Met de verandering in "Een openbaring door Jezus Christus is de aandacht veel minder gericht op Christus. Hij is eigenlijk gedegradeerd tot een boodschapper die een openbaring van iets doet. De vertaling in de NWT van dit vers én vers 2 borduurt daar dan ook listig op door. Let goed op wat er staat:

Een openbaring door Jezus Christus, die God hem gegeven heeft om aan zijn slaven de dingen te tonen die binnenkort gebeuren moeten. En hij heeft zijn engel uitgezonden en [haar] door bemiddeling van hem in tekenen aan zijn slaaf Johannes meegedeeld, die getuigenis heeft afgelegd van het woord dat God heeft gegeven en van het getuigenis dat Jezus Christus heeft gegeven, ja van alle dingen die hij gezien heeft.

Nu nog even wat er in de Statenvertaling staat:

De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast geschieden moeten; en die Hij door Zijn engel gezonden, en Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft; Dewelke het Woord Gods betuigd heeft, en de getuigenis van Jezus Christus, en al wat hij gezien heeft.

De NWT heeft veel meer woorden én het niet gebruiken van hoofdletters nodig om de lezer te doen laten denken dat Jezus de boodschapper is en Johannes de man is die de boodschap uit de mond van Jezus hoort en opschrijft. Waarmee gesuggereerd wordt dat Jezus Christus niet God is. Wie een andere vertaling (bijv. de Statenvertaling) en de grondtekst leest, ziet toch echt goed dat Johannes de boodschapper is aan wie God via Zijn engel de openbaring van Jezus Christus oftewel van het Woord van God gegeven heeft. De echte betekenis van het feit dat het hier gaat om De openbaring (= wegnemen van de bedekking) van Jezus Christus wordt volkomen teniet gedaan. In plaats van het

wegnemen van de bedekking, zoals dat normaal is in het laatste hoofdstuk van een boek, slagen Jehovah's getuigen er in om er nog maar eens een dikke deken bovenop te leggen. Geen wonder dat Openbaring vervolgens gelezen wordt zonder de majesteit en waardigheid en het God-zijn van Jezus Christus te onderscheiden. De aandacht is immers na het eerste vers niet volledig op hem gericht. Deze strategie past wel uitstekend in het streven "het onderscheid te handhaven tussen 'de Heer Jehovah en 'de Heer Jezus'." Wat mij betreft wordt de lezer hier bewust op het verkeerde spoor gemanoeuvreed. Onvergeeflijk!

Openbaring 1:8

Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige.

- 1) Κυρίο ὁ ψεῶ´
- 2) Lord the God
- 3) Jehovah

4) In deze tekst claimt de Spreker dat Hij het Begin en Eind van alles is, tevens zegt Hij dat Hij de Almachtige is Die was en Die komen zal. Als we nu Openbaring 1:1 in gedachten houden (de openbaring van Jezus Christus) dan is het onderwerp in deze zin Jezus Christus. Het is God, dan bekend onder de naam Jezus Christus, die in Openbaring titels claimde die maar op één Wezen van toepassing kunnen zijn. De rest van hoofdstuk 1 maakt dit ook goed duidelijk. Tenminste in de Statenvertaling want in de NWT is men weer druk geweest om de duidelijkheid weg te werken. We zetten de tekstgedeelten ter vergelijking maar even naast elkaar. Vooral wanneer we bedenken dat voor het woord "en" zonder moeite het woord namelijk gelezen mag worden, wordt het nog duidelijker dat het telkens gaat over God Jezus Christus. Let bij het lezen van deze verzen in de NWT ook eens op het onderscheid in de positie van Jehovah en Jezus die gemaakt wordt door middel van hoofdletters. Woorden zoals God, Die, Hem en Hij, die volgens de getuigen wijzen op Jehovah, beginnen met een hoofdletter. Dezelfde woorden die volgens hen wijzen op Jezus Christus, beginnen met een kleine letter. Met een dergelijk gebruik van hoofdletters, die overigens altijd door de vertalers geplaatst worden omdat noch het Hebreeuws, noch het Grieks hoofdletters kennen, verlaagt men Jezus Christus, zelfs in het boek dat ons de openbaring van Jezus laat zien. Openbaring 1:1

1 De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast geschieden moeten; en die Hij door Zijn engel gezonden, en Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft;

2 Dewelke het woord Gods betuigd heeft, en de getuigenis van Jezus Christus, en al wat hij gezien heeft.

3 Zalig is hij, die leest, en zijn zij, die horen de woorden dezer profetie, en die bewaren, hetgeen in dezelve geschreven is; want de tijd is nabij.

4 Johannes aan de zeven Gemeenten, die in Azie zijn: genade zij u en vrede van Hem, Die is, en Die was, en Die komen zal; en van de zeven geesten, die voor Zijn troon zijn;

5 En van Jezus Christus, Die de getrouwe Getuige is, de Eerstgeborene uit de doden, en de Overste der koningen der aarde. Hem, Die ons heeft liefgehad, en ons van onze zonden gewassen heeft in Zijn bloed.

6 En Die ons gemaakt heeft tot koningen en priesters Gode en Zijn Vader; Hem, [zeg] [ik], zij de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid. Amen.

7 Ziet, Hij komt met de wolken en alle oog zal Hem zien, ook degenen, die Hem doorstoken hebben; en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven; ja, amen.

8 Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige.

9 Ik, Johannes, die ook uw broeder ben, en medegenoot in de verdrukking, en in het Koninkrijk, en [in] de lijdzaamheid van Jezus Christus, was op het eiland, genaamd Patmos, om het Woord Gods, en om de getuigenis van Jezus Christus.

10 [En] ik was in den geest op den dag des Heeren; en ik hoorde achter mij een grote stem, als van een bazuin,

11 Zeggende: [Ik ben de Alfa en de Omega, de Eerste en de Laatste]; en hetgeen gij ziet, schrijf dat in een boek, en zend het aan de zeven Gemeenten, die in Azie zijn, [namelijk] naar Efeze, en naar Smyrna, en naar Pergamus, en naar Thyatire, en naar Sardis, en naar Filadelfia, en naar Laodicea.

12 En ik keerde mij om, om te zien de stem, die met mij gesproken had; en mij omgekeerd hebbende, zag ik zeven gouden kandelaren;

13 En in het midden van de zeven kandelaren Een, den Zoon des mensen gelijk zijnde, bekleed met een lang kleed tot de voeten, en omgord aan de borsten met een gouden gordel;

14 En Zijn hoofd en haar was wit, gelijk als witte wol, gelijk sneeuw; en Zijn ogen gelijk een vlam vuurs;

15 En Zijn voeten waren blinkend koper gelijk, en gloeiden als in een oven; en Zijn stem als een stem van vele wateren.

16 En Hij had zeven sterren in Zijn rechterhand; en uit Zijn mond ging een tweesnijdend scherp zwaard; en Zijn aangezicht was, gelijk de zon schijnt in haar kracht.

17 En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten; en Hij leidde Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste;

18 En Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods.

19 Schrijf, hetgeen gij gezien hebt, en hetgeen is, en hetgeen geschieden zal na dezen:

20 De verborgenheid der zeven sterren, die gij gezien hebt in Mijn rechter [hand], en de zeven gouden kandelaren. De zeven sterren zijn de engelen der zeven Gemeenten; en de zeven kandelaren, die gij gezien hebt, zijn de zeven Gemeenten.

Alfa en Omega

Op nog meer plaatsen in Openbaring wordt duidelijk gemaakt dat Jezus de Eerste (Alfa) en de Laatste (Omega) is. Bijvoorbeeld in hoofdstuk 2:8

En schrijf aan den engel der Gemeente van die van Smyrna: Dit zegt de Eerste en de Laatste, Die dood geweest is, en [weder] levend is geworden:

(uit de Statenvertaling) Hier kan toch geen misverstand over bestaan. Jezus is gestorven en weer levend geworden. Jehovah's getuigen zeggen zelf dat Jehovah God nooit kan sterven dus moeten ze erkennen dat hier Jezus bedoeld wordt. En wie is die Spreker? Juist de Eerste (Alfa) en de Laatste (Omega). Wat mij betreft kan er uiteindelijk maar één de eerste en de laatste zijn.

In vers 12 en 13 wordt duidelijk dat Johannes De Zoon des mensen (= Jezus) ziet als de spreker van deze woorden. In de NWT wordt dit duidelijke punt meteen maar weer onduidelijk gemaakt. Daar staat namelijk op de plaats waar Johannes De Zoon des mensen ziet: mensenzoon en daarmee wordt het voor de NWT-lezers onduidelijk gemaakt. De aandacht wordt niet gericht op Jezus Christus als Zoon des mensen want iedereen weet dat die titel op Jezus Christus slaat en dat staat weer op gespannen voet met wat de getuigen in dit gedeelte proberen te verdoezelen. Want als de oplettende getuige hier concludeert dat het Jezus Christus is die Johannes ziet, dan kan hij ook gelijk concluderen dat Jezus Christus dus de Eerste en Laatste moet zijn. Gelukkig wist Johannes wel dat het Jezus Christus is die zegt: Ik ben .... Zijn direct daarop volgend handelen getuigt daarvan. In Vers 17,18 en 19 staat:

17 En toen ik Hem zag, viel ik als dood aan Zijn voeten; en Hij leide Zijn rechterhand op mij, zeggende tot mij: Vrees niet; Ik ben de Eerste en de Laatste;

18 En Die leef, en Ik ben dood geweest; en zie, Ik ben levend in alle eeuwigheid. Amen. En Ik heb de sleutels der hel en des doods.

19 Schrijf daarom de dingen op die gij gezien hebt, en de dingen die zijn en de dingen die hierna zullen geschieden.

Ja, duidelijker kan het volgens mij niet, vooral omdat in vers 18 staat:

En Die leef, en Ik ben dood geweest; Dat was Jezus Christus die dat kon en mocht zeggen.

Openbaring 21:6

En Hij sprak tot mij: Het is geschied. Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde. Ik zal den dorstige geven uit de fontein van het water des levens voor niet.

Openbaring 22:13

Ik ben de Alfa, en de Omega, het Begin en het Einde; de Eerste en de Laatste.

De twee bovenstaande teksten wijzen naar God zelf in het boek dat de openbaring van Jezus Christus is, dus God zelf en dus ook dezelfde die zich in het OT bekend maakte als Jehovah. Juist geen onderscheid in wezen dus, in tegenstelling tot de beweringen van Jehovah's getuigen.

In heel Openbaring, vooral in het eerste hoofdstuk, is het duidelijk dat Jezus Christus de benaming van Almachtige, Eerste en Laatste, Begin en Einde opeist. De naam Jehovah "herstellen" in Openbaring 1:8:

Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, zegt de Heere, Die is, en Die was, en Die komen zal, de Almachtige.

is dus niet correct en absoluut ongepast.

Openbaring 1:10

*[En] ik was in den geest op den dag **des Heeren**; en ik hoorde achter mij een grote stem, als van een bazuin,*

- 1) κυριακη
- 2) pertaining to Lord
- 3) Lord's

4) Waarom kan men hier niet consequent zijn in het streven zoveel mogelijk de naam Jehovah te herstellen? Als dat herstellen werkelijk zo belangrijk is, dan had hier in de NWT: de dag van Jehovah moeten staan.

Openbaring 4:8

En de vier dieren hadden elkeen voor zichzelf zes vleugelen rondom, en waren van binnen vol ogen; en hebben geen rust dag en nacht, zeggende: Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was, en Die is, en Die komen zal.

- 1) κυρίο
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Zie Openbaring 1:8 (4)

Openbaring 4:11

Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid, en de eer, en de kracht; want Gij hebt alle dingen geschapen, en door Uw wil zijn zij, en zijn zij geschapen.

- 1) κυρίο
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Deze verklaringen en kenmerken zijn zondermeer in dit vers van toepassing op Jezus Christus oftewel het Lam. Openb. 5:12 laat dat zien:

Zeggende met een grote stem: Het Lam, Dat geslacht is, is waardig te ontvangen de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid, en dankzegging.

De "herstelling" van kurios in Jehovah kan hier dus helemaal niet!

Openbaring 7:14

En ik sprak tot hem: Heere, gij weet het. En hij zeide tot mij: Dezen zijn het, die uit de grote verdrukking komen; en zij hebben hun lange klederen gewassen, en hebben hun lange klederen wit gemaakt in het bloed des Lams.

- 1) Κυριε
- 2) Lord
- 3) My lord

4) Hier is men weer niet consequent. Men schrijft zelfs lord met een kleine beginletter en voegt en passant nog even het woord "mijn" toe in de vertaling in een poging te verdoezelen dat de grondtekst zegt "Heere, gij weet het". In dit geval kan men ook niet Jehovah neerzetten want dan zou men zichzelf tegenspreken. Het vertaalcomité heeft immers verklaard in hoofdstuk 1 dat het een Openbaring door Jezus is. Aangezien Johannes in deze tekst overduidelijk in gesprek is met boodschapper Jezus volgens hen, kan hier geen Jehovah staan. De goede lezer zal in de Statenvertaling (blijft het dichtst bij de grondtekst) zien dat de Heere zelf in vers 15 en 17 van dit hoofdstuk uitsluitel geeft over wie er op de troon zit:

15 Daarom zijn zij voor den troon van God, en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel; en Die op den troon zit, zal hen overschaduwen.

17 Want het Lam, Dat in het midden des troons is, zal hen weiden, en zal hun een Leidsman zijn tot levende fonteinen der wateren; en God zal alle tranen van hun ogen afwissen.

De schrijver van de Hebreeënbrief wist dat ook want meteen in hoofdstuk 1 wijst hij al op:

1 God, voortijds veelmaal en op velerlei wijze, tot de vaderen gesproken hebbende door de profeten, heeft in deze laatste dagen tot ons gesproken door den Zoon;

De schrijver zegt dat God sprak tot de gelovigen via de Zoon. En het mooie is dat God zelf zondermeer duidelijk maakt in vers 8 en 9 van dit hoofdstuk, welke positie die Zoon bekleedt. Er staat:

8 Maar tot den Zoon [zegt] [Hij]: Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid; de scepter Uws koninkrijks is een rechte scepter.

9 Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad, en ongerechtigheid gehaat; daarom heeft U, o God! Uw God gezalfd met olie der vreugde boven Uw medegenoten.

God zegt zelf: De Zoon is God die op een eeuwige troon zit.

De opletende en eerlijk voor God staande Jehovah's getuige die deze tekst leest, kan volgens mij niet anders concluderen dan dat De Zoon Jezus, God zelf is die als Koning op de troon zit. Duidelijker kan toch niet! Nu is dat laatste net het punt waar ook de vertalers van de NWT tegenaan liepen. Deze tekst laat aan duidelijkheid niets te wensen over en moest daarom dringend aangepast worden aan de eigen gedachten. En dat gebeurde grondig. Zo grondig dat voor wie alleen maar de NWT leest, er geen vuiltje aan de lucht is m.b.t. de lering dat Christus Jezus niet God is. Let maar eens op hoe verkeerd Hebreeën 1:8,9 in de NWT staat:

8 Maar met betrekking tot de Zoon: "God is uw troon in alle eeuwigheid, en de scepter van uw koninkrijk is de scepter van recht.

9 Gij hebt rechtvaardigheid liefgehad en wetteloosheid gehaat. Daarom heeft God, uw God, u gezalfd met de olie van de uitbundige vreugde, meer dan uw deelgenoten. "

We zetten nog even de belangrijkste zinsdelen direct naast elkaar om een nog beter inzicht in de aanpassingen te krijgen.

Maar tot den Zoon [zegt] [Hij]: Uw troon, o God, (SV)

Maar met betrekking tot de Zoon: "God is uw troon (NWT)

daarom heeft U, o God! Uw God gezalfd, boven Uw medegenoten. (SV)

Daarom heeft God, uw God, u gezalfd meer dan uw deelgenoten. (NWT)

Wie het voor elkaar krijgt om in één tekst zo enorm te rommelen met als resultaat dat er absoluut niet meer staat wat er oorspronkelijk stond, moet wel heel goed weten waar hij mee bezig is. Dat kan geen toeval, onwetendheid of onbegrip zijn. Degene die deze "aanpassingen" op z'n geweten heeft, is heel bewust bezig geweest de Godheid van Jezus Christus weg te poetsen. Dat is in één woord: goddeloos. Een andere uitdrukking kan ik er helaas niet voor vinden. Wie zoiets als in Hebreëen 1:8,9 voor elkaar krijgt, doet dit bewust en moet geweten hebben hoe het met de Godheid van Christus zit. Eenvoudigweg omdat wie iets vervalsen wil eerst moet weten hoe het echt zit met dat wat vervalst moet worden. Wat mij betreft keren de verantwoordelijken voor de vervalsingen in Hebreëen 1:8,9 zich doelbewust af van God. Ze zijn goddeloos en gericht op degene die zich op slinkse wijze voordoet als een engel des lichts maar in wezen de duisternis in eigen persoon is: satan.

Voor wie nog denkt dat Hebreëen 1:8,9 een incident is, kan zich verdiepen in de aanpassingen/ vervalsingen van nog een paar schriftgedeelten.

Romeinen 9:5

5 Welker zijn de vaders, en uit welke Christus is, zoveel het vlees aangaat, Dewelke is God boven allen te prijzen in der eeuwigheid. Amen.

"Dewelke is God slaat op Christus. De NWT-vertalers wisten dat blijkbaar ook wel en verbouwden deze tekst naar:

5 tot wie de voorvaders behoren en uit wie de Christus [is gesproken] naar het vlees: God, die boven alles is, [zij] gezegend in eeuwigheid. Amen

Filippenzen 2:5-7

5 Want dat gevoelen zij in u, hetwelk ook in Christus Jezus was;

6 Die in de gestaltenis Gods zijnde, geen roofgeacht heeft Gode even gelijk te zijn;

7 Maar heeft Zichzelven vernietigd, de gestaltenis eens dienstknechts aange-nomen hebbende, en is den mensen gelijk geworden;

De NWT schrijft:

5 Bewaart die geestesgesteldheid in u welke ook in Christus Jezus was,

6 die, alhoewel hij in Gods gedaante bestond, geen geweldadige inbezitting heeft overwogen, namelijk om aan God gelijk te zijn.

7 Neen, maar hij heeft zich ontledigd en de gedaante van een slaaf aangenomen en is aan de mensen gelijk geworden.

Titus 1 en 2

In de brief van Paulus aan Titus wordt het weer even moeilijk voor de getuigen. We weten al dat Paulus rechtstreeks aangesteld is door Jezus Christus. In het eerste hoofdstuk van de brief aan Titus verwijst Paulus daarna. Hij geeft bij die gelegenheid de hoogste eer aan Christus door hem onze God en Zaligmaker (overeenkomstig Lukas 2 : 11) te noemen. In hoofdstuk 2 komt hij daar nog een keer op terug.

Titus 1:3,4 en 2:13

*3 [Namelijk] Zijn Woord, door de prediking, die mij toebetrouwd is, naar het **bevel van God, onze Zaligmaker;** aan Titus, [mijn] oprechten zoon, naar het gemeen geloof:*

*4 Genade, barmhartigheid, vrede zij [u] van God den Vader, en den Heere **Jezus Christus, onzen Zaligmaker.***

*13 Verwachtende de zalige hoop en verschijning der heerlijkheid van den **groten God en onzen Zaligmaker Jezus Christus;***

De NWT zegt:

3 terwijl hij op zijn eigen bestemde tijden zijn woord openbaar gemaakt heeft in de prediking die mij werd toevertrouwd, naar het bevel van onze Redder, God;

4 aan Titus, een echt kind overeenkomstig een geloof waarin wij gemeenschappelijk delen: Moge er onverdiende goedheid en vrede zijn van God, [de] Vader en Christus Jezus, onze Redder.

13 in afwachting van de gelukkige hoop en glorierijke manifestatie van de grote God en van [de] Redder van ons Christus Jezus,

Voor Paulus was het volkomen duidelijk en daarmee voor ons ook. Hoewel de getuigen hier wel degelijk een aantal essentiële zaken veranderd hebben, kunnen ze in dit gedeelte niet zo veel wijzigen zonder direct op te vallen. Dat het de meeste getuigen niet opvalt dat hier eigenlijk staat dat God Redder, Vader en Jezus Christus is, is te begrijpen als je beseft dat het gelezen wordt volgens de gedachte dat Jehovah God en Jezus Christus twee aparte wezens zijn. Het feit dat hier staat dat onze Redder Jezus Christus de grote God is, gaat blijkbaar volledig aan de aandacht voorbij.

1 Johannes 5:20

Net als Paulus, wist Johannes ook goed hoe het zat. Dat blijkt op veel plaatsen in zijn geschriften. We nemen nu even het gedeelte uit de brieven van Johannes.

*20 Doch wij weten, dat de Zoon van God gekomen is, en heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen; en wij zijn in den Waarachtige, [namelijk] in Zijn Zoon **Jezus Christus. Deze is de waarachtige God, en het eeuwige Leven.***

"Wij weten dat Jezus Christus de waarachtige God is," zegt Johannes hier. Wij weten het inderdaad maar de getuige van Jehovah mag het niet weten, zo blijkt uit de vertaling van deze tekst. Het is weer subtiel gedaan om niet al te veel op te vallen maar de bedoeling is niet mis te verstaan.

20 Wij weten echter dat de Zoon van God is gekomen, en hij heeft ons het verstandelijke vermogen gegeven om de kennis van de waarachtige te verwerven. En wij zijn in eendracht met de waarachtige door bemiddeling van zijn zoon Jezus Christus. Dit is de waarachtige God en het eeuwige leven.

Ter verduidelijking zetten we een paar zinsnedes direct naast elkaar.

en heeft ons het verstand gegeven, dat wij den Waarachtige kennen; (SV)

en hij heeft ons het verstandelijke vermogen gegeven om de kennis van de waarachtige te verwerven (NWT)

In het laatste geval gaat het taalkundig om de kennis die de waarachtige bezit. In de SV staat het kennen van de Persoon (Waarachtige) centraal.

en wij zijn in den Waarachtige, [namelijk] in Zijn Zoon Jezus Christus (SV)

En wij zijn in eendracht met de waarachtige door bemiddeling van zijn zoon Jezus Christus. (NWT)

Als ik dit lees dan denk ik hoe past dit in het streven dat de vertalers met verve in het voorwoord van de NWT optekenden? Ter herinnering:

"In de Nieuwe Wereldvertaling is ernaar gestreefd de autoriteit, kracht, dynamiek en directheid van de oorspronkelijke Hebreeuwse en Griekse Geschriften te behouden en deze karakteristieke kenmerken in hedendaags Nederlands over te dragen."

"Vrije weergaven van de tekst louter ter wille van de korthed zijn vermeden, alsook het gebruik van de hedendaagse zegswijzen waar een letterlijke weergave van het origineel de strekking goed overbrengt. Er is uniformiteit in de weergave bereikt door aan ieder belangrijk woord één betekenis toe te kennen en voor zover de context het toelaat aan die betekenis vast te houden."

"Zo is er zorgvuldig op gelet dat de weergave van de werkwoorden niet dusdanig is gemoderniseerd dat de betekenis ervan in het licht van de historische achtergrond verdwenen en daardoor niet meer te herkennen is."

Wie de grondtekst leest van 1 Johannes 5, kan niet anders concluderen dan dat men hopeloos gefaald heeft in dit voornemen. De kracht is weggehaald uit Gods woord de Bijbel. En niet alleen in deze tekst maar in ontstellend veel gedeelten wordt er een draai aangegeven die absoluut niet past in wat men in het hierboven aangehaalde voorwoord beweert.

Wat voor Paulus en Johannes geldt, geldt ook voor Petrus. Die wist, als persoon die Christus als mens en als opgestane Heer heeft gekend, hoe het zat.

2 Petrus 1:1

*1 Simeon Petrus, een dienstknecht en apostel van Jezus Christus, aan degenen, die even dierbaar geloof met ons verkregen hebben, door de rechtvaardigheid van **onzen God en Zaligmaker, Jezus Christus;***

2 Genade en vrede zij u vermenigvuldigd door de kennis van God, en van Jezus, onzen Heere;

3 Gelijk ons Zijn Goddelijke kracht alles, wat tot het leven en de godzaligheid [behoort], geschonken heeft, door de kennis Desgenen, Die ons geroepen heeft tot heerlijkheid en deugd;

De NWT:

*1 Simon Petrus, een slaaf en apostel van Jezus Christus, aan hen die een geloof hebben verkregen dat als een even groot voorrecht wordt beschouwd als het onze, door de rechtvaardigheid van onzen **God en [de] Redder Jezus Christus.***

2 Mogen onverdiende goedheid en vrede ten aanzien van u vermeerderd worden door een nauwkeurige kennis van God en van Jezus, onze Heer,

3 aangezien zijn goddelijke kracht ons alle dingen die van belang zijn voor leven en godvruchtige toewijding, vrijelijk heeft gegeven door middel van de nauwkeurige kennis van degene die ons geroepen heeft door heerlijkheid en deugd.

Met dit gedeelte is qua aanpassingen nog veel meer aan de hand. Met opzet zijn weer belangrijke woorden veranderd, vooral gericht op de constante indoctrinatie dat er ter verkrijging van eeuwig leven toch maar vooral hard, voortdurend en nauwkeurig gewerkt moet worden. Het begrip genade vervalt ook hier weer en via het tussenvoegen van het woordje [en] in vers 1 probeert men de Godheid van Jezus Christus te laten verdwijnen. Bewust, want uit onwetendheid komt bijvoorbeeld [en] niet in de vertaling terecht. U zult er niet verbaasd over zijn dat er in de voetnoten ruim aandacht is voor 2 Petrus 1:1-3.

We gaan nu weer verder met de verzen in Openbaring waarin het woord Heere (κυριό) voorkomt.

Openbaring 11:8

En hun dode lichamen [zullen] [liggen] op de straat der grote stad, die geestelijk genoemd wordt Sodoma en Egypte, alwaar ook onze Heere gekruist is.

- 1) κυριό
- 2) Lord
- 3) Lord

4) Hier is men weer niet consequent en wel omdat men natuurlijk hier volgens de eigen geloofsleer onmogelijk Jehovah neer kan zetten. De "Heere die gekruist is" is bij Jehovah's getuigen natuurlijk Jezus.

Openbaring 11:15

En de zevende engel heeft gebazuind, en er geschiedden grote stemmen in den hemel, zeggende: De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus, en Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid.

- 1) κυριου
- 2) Lord
- 3) Lord

4) Hier is men weer niet consequent. Onduidelijk is waarom men hier de naam niet "herstelt" heeft. Het streven was toch om "de goddelijke naam weer op zijn rechtmatige plaats in de Nederlandse tekst te zetten"? Bij consequent doorvoeren van dit streven had hier dus in de NWT gestaan "*De koninkrijken van de wereld zijn geworden van Jehovah en van Zijn Christus*".

Openbaring 11:17

Zeggende: Wij danken U, Heere God almachtig, Die is, en Die was, en Die komen zal! dat Gij Uw grote kracht hebt aangenomen, en als Koning hebt geheerst;

- 1) κυριε
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Ook hier mag niet zomaar de naam Jehovah ingevuld worden. Vanaf 1:8 is in Openbaring de lezer al duidelijk gemaakt dat Jezus Christus aanspraak maakt op de titels Almachtig, Die is en Die was en Die komen zal. Dat laatste wijst trouwens vooruit naar Zijn wederkomst. En het is toch echt Jezus Christus die "zal komen". De "herstelling" is dus in dit geval ongepast.

Openbaring 14:13

En ik hoorde een stem uit den hemel, die tot mij zeide: Schrijf, zalig zijn de doden, die in den Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen.

- 1) εν κυριω
- 2) in Lord
- 3) in union with [the] Lord

4) Waarschijnlijk "herstelt" men hier de naam niet omdat er in de kantlijn verwezen wordt naar Openbaring 14:1. En daarin wordt letterlijk over het Lam gesproken. Maar met deze tekst is meer aan de hand. In de grondtekst staat heel duidelijk "in den Heere". Dit betekent voor degenen die dit onderscheid zien dat de doden zalig zijn die sterven in Christus. De bijbel heeft over dit thema al eerder gesproken. Het was Paulus, aangesteld door Christus zelf als zijn getuige, die in Romeinen 6:3 al eens wees op het feit dat de gelovigen in Jezus' dood zijn.

*Of weet gij niet, dat zovelen als wij in Christus Jezus gedoopt zijn, wij **in Zijn dood** gedoopt zijn?*

in 1 Thessalonicenzen 4:13 t/m 18 spreekt hij ook over dit thema:

13 Doch, broeders, ik wil niet, dat gij onwetende zijt van degenen, die ontslapen zijn, opdat gij niet bedroefd zijt, gelijk als de anderen, die geen hoop hebben.

*14 Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven is en opgestaan, alzo zal ook God degenen, die ontslapen zijn **in Jezus**, [weder] brengen met Hem.*

*15 Want dat zeggen wij u door het **Woord des Heeren**, dat wij, die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren, niet zullen voorkomen degenen, die ontslapen zijn.*

*16 Want de **Heere Zelf** zal met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuin Gods nederdalen van den hemel; en die **in Christus gestorven** zijn, zullen eerst opstaan;*

*17 Daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen te zamen met hen opgenomen worden in de wolken, **den Heere tegemoet**, in de lucht; en alzo zullen wij **altijd met den Heere wezen**.*

18 Zo dan, vertroost elkander met deze woorden.

Hier wordt dus letterlijk over in (εν) Christus gesproken en niet over het veel zwakkere "in eendracht met" zoals Jehovah's getuigen het woordje (εν) vertalen. Die laatste vertaling maakt het mogelijk om te betuigen dat het hierbij gaat om een soort "wandelen met Christus" of iets van "als je doet wat hij zegt". En dat terwijl op de eerste bladzijde van de uitgave KIT van Jehovah's getuigen, toch heel duidelijk wordt aangegeven dat (εν) in betekent. Men voegt hier dus iets aan de tekst toe wat er echt niet staat. Het scheidt verwarring en is absoluut verkeerd.

Wellicht beseften de vertalers van de NWT dat de naam Jehovah ook om redenen van het "sterven in [eendracht met] Christus" in Openbaring 14:13 niet hersteld kon worden. Als we trouwens 1 Thessalonicenzen 4: 14,15 en 16 in de NWT lezen worden we wederom geconfronteerd met een staaltje moeilijk doen i.v.m. het onderscheid tussen Jehovah en Jezus. Daar staat namelijk: (tussen haakjes staat bij Heer het Griekse grondwoord + w-v-w-vertaling volgens KIT).

13 Bovendien, broeders, willen wij niet dat gij onwetend zijt betreffende hen die [in de dood] slapen, opdat gij niet bedroefd zijt gelijk de overigen, die geen hoop hebben.

*14 Want indien wij geloven dat Jezus gestorven en wederom opgestaan is, zo zal God ook de **ontslapenen door Jezus** met hem brengen.*

*15 Want dit zeggen wij u door **Jehovah's** (κυριου; of Lord) **woord**, dat wij, de levenden, die in leven blijven tot de tegenwoordigheid van **de Heer** (κυριου; Lord) de ontslapenen in geen geval zullen **vóórgaan**;*

*16 want **de Heer** (κυριός; Lord) zelf zal uit de hemel neerdalen met een bevelende roep, met de stem van een aartsengel en met Gods trompet, en zij die **dood zijn in eendracht met Christus** zullen eerst opstaan.*

17 Daarna zullen wij de levenden, die overblijven, te zamen met hen **in wolken** worden weggerukt, **de Heer** (κυριου; Lord) tegemoet in de lucht en aldus zullen wij altijd met [**de**] Heer (κυριω; Lord) zijn.
18 Blijft elkaar derhalve met deze woorden vertroosten.

Zoals al eerder gezegd: als het moeilijk wordt voor de vertalers van Jehovah's getuigen dan moeten voetnoten uitkomst bieden. Het zal u dan ook niet verbazen dat bij dit gedeelte er ruim aandacht in de voetnoot voor de "echte betekenis van het woord Heer" dat op diverse plaatsen gebruikt is. Het valt in ieder geval op dat de vormen van kurios niet met Jehovah vertaald zijn terwijl er in de voetnoot staat dat dit in bijna alle gevallen (alleen de "tweede Heer" in vers 15 is Jezus) wel de betekenis is van het woord "Heer". Waarom dan niet de naam "herstellen"? Ik weet het niet maar in ieder geval is het onduidelijk, inconsequent en zeer verwarrend. Voor de oprechte lezer en gelovige die met kennis leest, is het duidelijk genoeg dat hier in alle gevallen over de Heer Jezus Christus gesproken wordt.

Openbaring 15:3

En zij zongen het gezang van Mozes, den dienstknecht Gods, en het gezang des Lams, zeggende: Groot en wonderlijk zijn Uw werken, Heere, Gij almachtige God, rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen!

- 1) κυριε
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Het gezang gaat over het Lam! Het is niet Het Lam oftewel Christus die hier zingt. Wie is hier de Koning der heiligen, die bezongen wordt? In het nieuwe testament wordt regelmatig gewezen op Jezus Christus:

1 Korinthiërs 15:25

Want Hij moet als Koning heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten zal gelegd hebben.

1Timotheüs 6:15

Welke te Zijner tijd vertonen zal de zalige en alleen machtige Heere, de Koning der koningen, en Heere der heren;

Zie verder Openbaring 11:15 en 11:17 en 17:14, 19:16

Openbaring 15:4

Wie zou U niet vrezen, Heere, en Uw Naam [niet] verheerlijken? Want Gij zijt alleen heilig; want alle volken zullen komen, en voor U aanbidden; want Uw oordelen zijn openbaar geworden.

- 1) κυριε
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Wat mij betreft geldt hierbij hetzelfde als voor het vorige vers. Als het in vers 3 gaat over Jezus Christus gaat het hier ook over Jezus.

Openbaring 16:5

En ik hoorde den engel der wateren zeggen: Gij zijt rechtvaardig, Heere! Die is, en Die was, en Die zijn zal, dat Gij dit geoordeeld hebt;

- 1) εἶ
- 2) you are
- 3) You (met in de voetnoot: You, O Lord oftewel You, Jehovah)

4) Volgens Westcott & Hort (1881) staat er hier geen kurios in de grondtekst. Of dit klopt is nu niet na te trekken. Voor de "herstelling" die vooral in de voetnoot wordt beargumenteerd, maakt het niet uit.

Gezien al het voorgaande in Openbaring zou bij Heere de naam Jezus Christus ingevuld moeten worden.

Openbaring 16:7

En ik hoorde een anderen van het altaar zeggen: Ja, Heere, Gij almachtige God! Uwe oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig.

- 1) κυριε
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Als het in vers 5 gaat over Jezus Christus gaat het hier ook over Jezus Christus.

Openbaring 17:14

Dezen zullen tegen het Lam krijgen, en het Lam zal hen overwinnen (want Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepenen, en uitverkorenen en gelovigen.

- 1) κυριό
- 2) Lord
- 3) Lord

4) Hierbij kan er geen twijfel bestaan over wie met Heer bedoeld wordt. Het woord kurios is hier dus terecht niet vertaald met Jehovah.

Openbaring 18:8

Daarom zullen haar plagen op een dag komen, [namelijk] dood, en rouw, en honger, en zij zal met vuur verbrand worden; want sterk is de Heere God, Die haar oordeelt.

- 1) Κυριό (let op hoofdletter K)
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Naar de mening van Jehovah's getuigen heeft de toevoeging God aan het woord Heere altijd tot gevolg dat het gaat om Jehovah God. Toch blijkt dat in de vier gevallen dat de woorden Heere God genoemd staan in het NT dat het om Jezus Christus gaat. Alle vier de teksten waar Heere God staat, staan in het boek Openbaring. En dat is ..... ja juist de openbaring van Jezus Christus. Het zijn: Openbaring 4:8, 11:17, 18:8 en 22:5

Het was overigens Johannes zelf die in Johannes 1:1 al de positie van Christus uit de doeken doet:

In den beginne was het Woord, en het Woord was bij God, en het Woord was God.

In de NWT staat: *In [het] begin was het Woord en het woord was bij God en het woord was **een** God.*

De NWT voegt hier maar even het in het Grieks niet bestaande woordje een toe. Een onduidelijke voetnoot moet vervolgens "bewijzen" dat het allemaal terecht is wat hier door de vertalers gepresteerd is. Want de Jehovah's getuigen zitten natuurlijk wel met deze tekst in de maag. Als het Woord, waarvan zij ook weten dat het Christus is, God zelf is dan kun je er niet meer twee verschillende wezens van maken. En dat is nou net wel hetgeen Jehovah's getuigen zo hardnekkig volhouden. Vandaar dat in een slappe en ondeugdelijke poging een niet bestaand woord wordt toegevoegd aan de bijbelvertaling. Het leuke is dat de Bijbel ons ook niet onwetend laat over het feit dat er maar één God is en geen twee zoals in de visie van Jehovah's getuigen (Jehovah God en Jezus een god).

Het was Jehovah zelf die in Jesaja 44:6 zegt:

Zo zegt de HEERE, de Koning van Israel, en zijn Verlosser, de HEERE der heirscharen: Ik ben de Eerste, en Ik ben de Laatste, en behalve Mij is er geen God.

Ook in Jesaja 41:4 staat:

Wie heeft [dit] gewrocht en gedaan, roepende de geslachten van den beginne? Ik, de HEERE, Die de Eerste ben, en met den Laatste ben Ik Dezelfde.

Jesaja 49:7 zegt:

Alzo zegt de HEERE, de Verlosser van Israel, Zijn Heilige, tot de verachte ziel, tot Dien, aan Welken het volk een gruwel heeft, tot den Knecht dergenen, die heersen: Koningen zullen het zien en opstaan, [ook] vorsten, en zij zullen zich [voor] [U] buigen; om des HEEREN wil, Die getrouw is, om den Heilige Israels, Die U verkoren heeft.

Wie deze teksten leest in het licht van het laatste boek of "hoofdstuk" van de Bijbel Openbaring zal eenvoudig kunnen vaststellen dat Jezus en Jehovah één en dezelfde persoon moeten zijn. God is Jehovah én Jezus Christus. Het was Jehovah die in Jesaja wordt genoemd als Verlosser. Het was Jezus Christus die als Verlosser kwam en nog zal komen. Er kan er ook maar één de eerste en de laatste zijn. Nooit twee! Jehovah (Hebreeuws: JHWH) was de God van Israël die niet aanschouwd kon worden. Hij kwam naar de aarde in de persoon of uitdrukking van Jezus om dat toch mogelijk te maken voor de mensen. Jezus gaf zijn leven en kreeg een opstanding om vervolgens te worden tot Christus (Messias). Misschien hebben we moeite om te begrijpen hoe dit allemaal "technisch" uitgevoerd kan worden. Maar dat is niet belangrijk. Weten en aanvaarden is dat wel. Johannes wist het ook zegt het vervolgens goed met de volgende woorden in hoofdstuk 1:18:

Niemand heeft ooit God gezien; de eniggeboren Zoon, Die in den schoot des Vaders is, Die heeft [Hem] [ons] verklaard.

De verklaring van het voor ons niet te omvatten begrip God werd mogelijk gemaakt door Gods eigen uitbeelding in Jezus. Het is daarbij dus niet belangrijk hoe God dit allemaal gedaan heeft maar belangrijker is dát hij dit gedaan heeft voor ons mensen. Begrijpen is in dit geval niet belangrijk, aanvaarden van wat God ons over zichzelf bekendmaakt is dat wel. Laten we nogmaals acht slaan op wat Jezus zelf zegt over Zijn Vader.

Johannes 14:7:

Indien gijlieden Mij gekend hadt, zo zoudt gij ook Mijn Vader gekend hebben; en van nu kent gij Hem, en hebt Hem gezien.

Jezus zegt: als je Mij hebt gezien dan heb je de Vader gezien. Dit is in de betekenis van dat ze allebei één zijn en niet in de betekenis van een vader en een zoon die zo op elkaar lijken, zoals Jehovah's getuigen deze tekst verklaren. Twee verzen verder wijst Jezus zijn toehoorders min of meer terecht. Hij zegt

eigenlijk vrij vertaald: Hoe kunnen jullie na al die tijd dat Ik met jullie heb opgetrokken nog vragen of je de Vader mag zien, jullie zien Hem toch met eigen ogen staan. Johannes 14:9:

Jezus zeide tot hem: Ben Ik zo langen tijd met ulieden, en hebt gij Mij niet gekend, Filippus? Die Mij gezien heeft, die heeft den Vader gezien; en hoe zegt gij: Toon ons den Vader?

In het Oude Testament staat nog een duidelijk bewijs dat Jehovah en Jezus één en dezelfde zijn, namelijk God zelf. In de profetie m.b.t. Israël die in Zacharia 12 wordt uitgesproken, is Jehovah (HEERE) aan het woord. Daar valt niet over te twijfelen als we dat gedeelte lezen. De Statenvertaling en de Lutherse vertaling geven vers 10 van dit hoofdstuk goed weer. Allebei houden ze zich aan de grondtekst en daarmee wordt zonder problemen duidelijk gemaakt dat Jehovah en Jezus dezelfde zijn.

Statenvertaling:

Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als [met] de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.

Lutherse vertaling:

Doch over Davids huis en over de ingezetenen van Jeruzalem zal Ik uitstorten den Geest der genade en des gebeds, en zij zullen Mij aanzien, dien zij doorstoken hebben, en zullen rouw over hem bedrijven gelijk men rouw bedrijft over een enig kind, en zullen zich over hem bedroeven gelijk men zich bedroeft over een eerstgeborene.

Hoe meer we Bijbelonderzoek doen, hoe meer we bevestigd worden in de gedachte dat Jehovah en Jezus Christus één God zijn.

Openbaring 19:1

En na dezen hoorde ik als een grote stem ener grote schare in den hemel, zeggende: Halleluja, de zaligheid, en de heerlijkheid, en de eer, en de kracht zij den Heere, onzen God.

- 1) ψεου
- 2) God
- 3) God, met in de voetnoot een verwijzing dat hier ook gelezen mag worden de Heer, onze God oftewel Jehovah, onze God.

4) Waarom het hier in de grondtekst al anders staat dan uit de grondtekst waaruit de Statenvertalers geput hebben, is mij onduidelijk. Via de voetnoot komt men in de NT wel weer op hetzelfde uit. Ook hier kan men niet zomaar Jehovah invullen. In eerste instantie zou het nog wel lukken op basis van de filosofie van de getuigen maar als we verder lezen wordt het, als zo vaak wel duidelijk. Het volgende te bespreken vers heeft direct met dit vers te maken.

Openbaring 19:6

En ik hoorde als een stem ener grote schare, en als een stem veler wateren, en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja, want de Heere, de almachtige God, heeft als Koning geheerst.

- 1) Κυριό (let op hoofdletter K)
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Wat mij betreft is het voldoende duidelijk dat er in Openbaring gewezen wordt op Christus als Koning. Om dan in dit vers van Jehovah als Koning te spreken is daarom niet correct. Jezus zegt het zelf al aan het eind van zijn bediening op aarde. Dat staat in Johannes 18:37:

Pilatus dan zeide tot Hem: Zijt Gij dan [een] Koning? Jezus antwoordde: Gij zegt, dat Ik [een] Koning ben. Hiertoe ben Ik geboren en hiertoe ben Ik in de wereld gekomen, opdat Ik der waarheid getuigenis geven zou. Een iegelijk, die uit de waarheid is, hoort Mijn stem.

Jezus vervulde profetieën en gaat ze nog vervullen en zo ook de profetie dat Hij Koning zou zijn.

Jeremia 10:10

Maar de HEERE God is de Waarheid, Hij is de levende God, en een eeuwig Koning; van Zijn verbolgenheid beeft de aarde, en de heidenen kunnen Zijn gramschap niet verdragen.

Jezus vervulde die tekst. Hij zei tegen Martha in Johannes 14:6:

Ik ben de Weg, en de Waarheid, en het Leven. Niemand komt tot den Vader, dan door Mij.

Ezechiël 37:22

En Ik zal ze maken tot een enig volk in het land, op de bergen Israels; en zij zullen allen te zamen een enigen Koning tot koning hebben; en zij zullen niet meer tot twee volken zijn, noch voortaan meer in twee koninkrijken verdeeld zijn.

Ezechiël 37:24

En Mijn Knecht David zal Koning over hen zijn; en zij zullen allen te zamen een Herder hebben; en zij zullen in Mijn rechten wandelen, en Mijn inzettingen bewaren en die doen.

"Mijn Knecht David" wijst in deze profetie natuurlijk op Jezus die "Zoon van David" genoemd wordt in Mattheüs 1:1, 12:2, 15: 22, 20:31 en Markus 12:35.

Al in het OT liet Jehovah optekenen dat God, in de persoon van Jezus Christus, Koning zou zijn in de toekomst. In Openbaring dat per definitie wijst op de toekomstige dingen wordt daar ook naar verwezen. Met de passages over de Koning wordt in Openbaring dus niet verwezen naar de naam Jehovah. Kijk in dit verband ook nog even wat er in Openbaring 17:14 staat:

Dezen zullen tegen het Lam krijgen, en het Lam zal hen overwinnen (want Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepenen, en uitverkorenen en gelovigen.

Voor wie dit allemaal nog niet genoeg is, lezen we in het hoofdstuk waar we in bezig zijn verder. Vanaf vers 11 twijfelen ook Jehovah's getuigen er niet meer aan dat er gesproken wordt over Jezus Christus. Vers 13 doet dit nog eens extra uit de doeken met de woorden:

En Hij was bekleed met een kleet, dat met bloed geveerd was; en Zijn naam wordt genoemd het Woord Gods.

Hier kan niemand omheen dat het "Woord Gods, dat bekleed was met een met bloed bekleed kleet", Jezus Christus is. Het leuke is dat hier ook gelijk maar even genoemd wordt om welke Naam het eigenlijk gaat: Woord Gods. De rest van dit hoofdstuk (t/m vers 21) gaat over Jezus Christus. Dus ook:

Openbaring 19:16

En Hij heeft op [Zijn] kleet en op Zijn dij dezen Naam geschreven: Koning der koningen, en Heere der heren.

- 1) Κυρίó (let op hoofdletter K)
- 2) Lord
- 3) Lord

4) Hier heeft men inderdaad niet gewaagd om Jehovah neer te zetten. Dat kon natuurlijk niet. De vraag is waarom heeft men het dan in hetzelfde hoofdstuk over Jehovah, als het zo duidelijk is dat het over Jezus Christus gaat? Men wist natuurlijk wel dat in dit vers hun pogingen om de naam te "herstellen" niet opgaan maar het heeft blijkbaar niet of niet voldoende aanzet gegeven om de andere "herstellingen" in dit hoofdstuk of in Openbaring na te gaan.

Opmerkelijk is ook dat in Openbaring 19:6 exact het zelfde grondwoord (met hoofdletter) wordt weergegeven in KIT. Waarom dan in het ene geval Jehovah en in het andere geval Heer? Waarbij men wel mondeling verklaard dat het in dit geval over Jezus Christus gaat. Allemaal erg onduidelijk "natte vinger werk" zo lijkt het, terwijl het in oorsprong zo duidelijk was.

Openbaring 21:22

En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, de almachtige God, is haar tempel, en het Lam.

- 1) κυρίó
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Het wordt steeds interessanter naarmate het slot van Openbaring en daarmee de Bijbel in zicht is. Je hoeft nog niet eens echt een taalkundige te zijn om te onderscheiden wat hier staat.

Het onderwerp in deze zin is onmiskenbaar de Heere. In de drie korte bijzinnen wordt iets gezegd over het onderwerp.

In de eerste bijzin: de Heere is de almachtige God.
In de tweede bijzin: de Heere is een tempel
In de derde bijzin: de Heer is het Lam

En zeg nou niet: 'maar "en het Lam" is apart en slaat niet op die eerste twee.' Wie dit zegt, zegt taalkundig eigenlijk: Het Lam is naast de Heere en net zoals de Heere een tempel. Dat zou dan betekenen dat het om twee tempels gaat en dat kan niet omdat de tempel in de Bijbel overduidelijk een beeld van Christus is.

Het woordje "en" is hier gebruikt als voegwoord. Het woordenboek geeft als verklaring voor het woordje "en" de volgende uitleg:

en *voegwoord* 1 (tussen twee woorden, zinsdelen of zinnen) zowel het een als het ander: *honden en katten zijn roofdieren; ze danste en huppelde naar huis; ter aanduiding van een volgorde: Ik ging naar de stad en kocht een broek en ging weer terug.*

2 (aan het begin van een zin) ter aanloop: *En nu heb ik er genoeg van!*

En is dus in eerste instantie een voegwoord en geen telwoord zoals het vaak gebruikt wordt (in: één en één is twee). Dit betekent dat het woordje "en" in gevallen waarin het niet duidelijk om een optelling gaat, als voegwoord gebruikt moet worden. In de in het woordenboek aangehaalde voorbeelden

betekent het telkens dat het om één soort (roofdieren), persoon (ze) (ik) gaat terwijl er tegelijkertijd meer dan één toepassing (honden + katten), (danste en huppelde), (ging, kocht, ging) van het onderwerp wordt gegeven. We kunnen het nog anders zeggen:

- een kat is een roofdier maar een hond is ook een roofdier. Het gaat in deze zin maar om één soort (roofdier). Meerdere "dieren" kunnen tot dezelfde soort behoren.

- ze danste naar huis maar ze huppelde ook naar huis. In deze zin is sprake van maar één handeling (één keer naar huis gaan) waarbij er twee dingen tijdens die ene handeling gedaan worden (dansen en huppelen).

- ik ging naar de stad, alwaar ik een broek kocht, waarna ik weer naar huis ging. In deze zin is maar één persoon iets aan het doen. Die ene persoon doet dan wel drie dingen in het verhaal maar daarmee wordt hij niet drie verschillende personen. Van het begin tot het einde van de zin is het duidelijk dat het hier om één ik gaat.

Wie dit stukje taalkunde begrijpt en dit tijdens het lezen consequent toepast, heeft geen moeite meer om een juist inzicht te krijgen omtrent God en Christus. De aangehaalde tekst wordt dan zo gelezen en is dan onmiddellijk duidelijk:

En ik zag geen tempel in dezelve; want de Heere, die de almachtige God is, is haar tempel, de Heere God is tevens het Lam.

Op die ene Heere zijn in deze tekst drie toepassingen geschreven:

- 1) Almachting God,
- 2) een tempel
- 3) het Lam

Aangezien hier het Lam genoemd wordt als Heere, is het makkelijk te begrijpen. Het Lam is dus: Almachting God, een tempel en Heere. En iedereen weet dat met het Lam Jezus Christus bedoeld wordt.

De "herstelling" van de naam Jehovah is dus absoluut fout. Als er al een naam ingevuld moet worden dan is dat Jezus Christus want dat is die ene Heere (Lam, tempel) waarover gesproken wordt. Lees in het licht van het vorige nog even de volgende teksten van Openbaring:

5:13

En alle schepsel, dat in den hemel is, en op de aarde, en onder de aarde, en die in de zee zijn, en alles, wat in dezelve is, hoorde ik zeggen: Hem, Die op den troon zit, en het Lam, zij de dankzegging, en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid.

Het onderwerp is Hem en er worden twee dingen van Hem verteld. Hij zit op de troon maar hij is tevens/tegelijkertijd het Lam. Alles wat daarna gezegd wordt (dankzegging, eer, heerlijkheid, kracht in alle eeuwigheid) slaat maar op één persoon waarvan dus twee dingen wordt gezegd.

Het gaat hier niet om twee personen die dankzegging, eer, heerlijkheid, kracht in alle eeuwigheid toegedicht krijgen.

22:1

En hij toonde mij een zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit den troon Gods, en des Lams.

Hier staat dat er één rivier voortkwam uit de troon van God en van het Lam. De troon van God is tevens de troon van het Lam. Er komen geen twee rivieren voort uit twee tronen.

22:3

En geen vervloeking zal er meer tegen [iemand] zijn; en de troon Gods en des Lams zal daarin zijn, en Zijn dienstknechten zullen Hem dienen;

Hiervoor geldt hetzelfde. In het laatste deel van de zin slaat "Zijn dienstknechten" op de dienstknechten van het Lam. Maar dat Lam is direct in verbinding gebracht met de troon van God. Het zijn weer twee begrippen voor één persoon.

Voor wie zo leest in de Bijbel, terwijl hij of zij dat nooit gedaan heeft, wordt een hoop duidelijk. De schellen vallen van de ogen!

Openbaring 22:5

En aldaar zal geen nacht zijn, en zij zullen geen kaars noch licht der zon van node hebben; want de Heere God verlicht hen; en zij zullen als koningen heersen in alle eeuwigheid.

- 1) Κυρίó (let op hoofdletter K)
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Dit gedeelte staat in het hoofdstuk dat in de verzen voor vers 5 al duidelijk dat het een en ander zich afspeelt voor de troon van God die ook het Lam is. Het gaat hier nog steeds om God het Lam. Let bijvoorbeeld eens op Openbaring 21:23 waar staat:

En de stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in dezelve zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht, en het Lam is haar Kaars.

Vanaf het begin was Christus het Licht en wordt net als in dit vers het contrast met de duisternis (satan) al bekend gemaakt. In genesis 1:3 staat:

En God zeide: Daar zij licht! en daar werd licht.

4 En God zag het licht, dat het goed was; en God maakte scheiding tussen het licht en tussen de duisternis.

5 En God noemde het licht dag, en de duisternis noemde Hij nacht.

De Bijbel wijst vervolgens meer op Christus als het licht. Vooral in het evangelie van Johannes komt dat goed naar voren. Een greep uit de collectie:

Matthéüs 5:14

Gij zijt het licht der wereld; een stad boven op een berg liggende, kan niet verborgen zijn.

Lukas 2:32

Een Licht tot verlichting der heidenen, en tot heerlijkheid van Uw volk Israel.

Johannes 1:4,5,7,8,9

In Hetzelve was het Leven, en het Leven was het Licht der mensen.

En het Licht schijnt in de duisternis, en de duisternis heeft hetzelve niet begrepen. Deze kwam tot een getuigenis, om van het Licht te getuigen, opdat zij allen door hem geloven zouden. Hij was het Licht niet,

maar [was] [gezonden], opdat hij van het Licht getuigen zou. [Dit] was het waarachtige Licht, Hetwelk verlicht een iegelijk mens, komende in de wereld.

Johannes 3:19,20,21

En dit is het oordeel, dat het licht in de wereld gekomen is, en de mensen hebben de duisternis liever gehad dan het licht; want hun werken waren boos. Want een iegelijk, die kwaad doet, haat het licht, en komt tot het licht niet, opdat zijn werken niet bestraft worden. Maar die de waarheid doet, komt tot het licht, opdat zijn werken openbaar worden, dat zij in God gedaan zijn.

Johannes 5:35

Hij was een brandende en lichtende kaars; en gij hebt ulieden voor een korten tijd in zijn licht willen verheugen.

Johannes 8:12

Jezus dan sprak wederom tot henlieden, zeggende: Ik ben het licht der wereld; die Mij volgt, zal in de duisternis niet wandelen, maar zal het licht des levens hebben.

Openbaring 22:6

En hij zeide tot mij: Deze woorden zijn getrouw en waarachtig; en de Heere, de God der heilige profeten, heeft Zijn engel gezonden, om Zijn dienstknechten te tonen, hetgeen haast moet geschieden.

- 1) κυρίο
- 2) Lord
- 3) Jehovah

4) Het wordt eentonig maar ook hier kan weer niet zomaar Jehovah geplaatst worden. Deze tekst lijkt veel op het eerste vers van Openbaring:

De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft, om Zijn dienstknechten te tonen de dingen, die haast geschieden moeten; en die Hij door Zijn engel gezonden, en Zijn dienstknecht Johannes te kennen gegeven heeft;

God openbaarde zichzelf in Openbaring als Jezus Christus en niet als Jehovah. De woorden: "*De openbaring van Jezus Christus, die God hem gegeven heeft,*" maken dat juist duidelijk.

Openbaring 22:20

Die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom haastiglijk. Amen. Ja, kom, Heere Jezus!

- 1) κυριε
- 2) Lord
- 3) Lord
- 4) Deze tekst is duidelijk genoeg. De woorden van deze tekst komen overigens een paar verzen terug ook voor, in vers 12 en 13:

*12 En zie, Ik kom haastiglijk en Mijn loon is met Mij, om een iegelijk te vergelden, gelijk zijn werk zal zijn.
13 Ik ben de Alfa, en de Omega, het Begin en het Einde; de Eerste en de Laatste.*

Wederom worden we hier op een prachtige manier niet in het ongewisse gelaten wie, haastiglijk komt. Daarbij wordt gelijk weer duidelijk wie de Alfa en Omega, het Begin en het Einde en de Eerste en de

Laatste is. Het is God zelf die zich eerst bekendmaakte als Jehovah en later als Jezus Christus. In Openbaring in ieder geval nooit anders als Jezus Christus omdat juist dat laatste boek de openbaring is van Jezus Christus.

Openbaring 22:21

De genade van onzen Heere Jezus Christus [zij] met u allen. Amen.

- 1) κυριου
- 2) Lord
- 3) Lord

4) Voor de tweede maal staat hier de Heere Jezus Christus en weer hebben Jehovah's getuigen niet de naam Jehovah hersteld. In de visie van de getuigen kan dit namelijk niet. Volgens hen kan er niet staan: "Jehovah Jezus Christus", dus hebben ze de naam maar niet hersteld. En toch hadden ze dit in het allerlaatste vers van de Bijbel best wel kunnen doen want dan had het misschien de lezers op het allerlaatste moment nog duidelijk geworden hoe het zit.

De zinsnede "Jehovah Jezus Christus" duidt namelijk perfect aan waar het uiteindelijk om gaat:

God is één in wezen. Hij maakte en maakt zich bekend aan de mensen als Jehovah en Jezus Christus.

Paulus, aangesteld door Jezus Christus, wist dat heel goed. In 2 Kor. 5:19 zegt hij het op een manier die niet moeilijk is om te begrijpen:

Want God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd.

Nu is het aan ons om net als Paulus dat te aanvaarden en ons net als Martha te richten op Christus (Johannes 11:24-26):

Jezus zeide tot haar: Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven; En een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid. Geloofst gij dat? Zij zeide tot Hem: Ja, Heere; ik heb geloofd, dat Gij zijt de Christus, de Zoon Gods, Die in de wereld komen zou.

Johannes 9:38 toont ons het enige wat ons te doen staat:

En hij zeide: Ik geloof, Heere! (κυριε) En hij aanbad Hem

Het was God zelf die dit ook aan ons heeft laten weten. Lees wat er bijvoorbeeld in Handelingen 3:22 staat:

Want Mozes heeft tot de vaderen gezegd: De Heere, uw God, zal u een Profeet verwekken, uit uw broederen, gelijk mij; Dien zult gij horen, in alles, wat Hij tot u spreken zal.

Laten we dus:

Geloven in Jezus de Christus die in de wereld is gekomen en horen naar alles wat Hij tot ons gezegd heeft.

Slot

Ik besef dat ik met deze uiteenzetting nog lang niet volledig ben geweest. Er zijn veel meer tekstgedeelten in de schrift die het begrip omtrent Jehovah, Jezus Christus én de Heilige Geest vergroten. Want die laatste Persoon van de Godheid heb ik nog niet eens behandeld. Met de Heilige Geest is het ook anders dan de getuigen doen voorkomen. Ook de Heilige Geest heeft men ernstig gedegradeerd ten faveure van de eigen geloofsleer. De bedoeling van deze brochure is ook niet gericht op het uitleggen van de Godheid tot in de finesses. Voorop staat het tegewicht dat ik wil bieden aan de grove manier waarop de "Organisatie van Jehovah's getuigen", de Bijbel misbruikt om haar geloofsleer te "bevestigen". Degenen die vertrouwt op de organisatie moet een kans krijgen om wakker geschud te worden. In mijn persoonlijke geval was het vooral het gerommel met Gods woord de Bijbel dat de doorslag gaf. Ik was daar erg verbolgen over omdat ik me nooit heb kunnen voorstellen dat vertalers willens en wetens aanpassingen doen die Zijn woord ontkrachten en verdraaien. 'Dat dóe je toch niet,' zei ik na de eerste signalen daarvan. Inmiddels weet ik beter. Er zijn mensen die dat dus wel doen.

Frederick Franz (naar verluidt zeer intelligent) vele jaren president van het wachttorengenootschap (Jehovah's getuigen) deed het echter wel. Volgens zijn neef Raymond Franz, voormalig lid van het bestuur van het wachttorengenootschap, was Frederick Franz bijna alleen verantwoordelijk voor de NWT. De grove aanpassingen komen goeddeels uit zijn brein. Een brein dat wat mij betreft geweten moet hebben hoe het zit met God, Jehovah, Christus en de Heilige Geest. Een brein ook dat bewust koos voor de immer voortschrijdende "machinerie" van de organisatie. Hij, en met hem velen andere leiders van de organisatie, koos er niet voor om "zich te bekeren" zoals de Emmaüsgangers dit deden. Hij was niet gericht op Christus zoals wel heel duidelijk blijkt uit de geloofsleer en de aanpassingen in de Bijbel. Waar was zijn "antenne" dan op ge-richt? Juist op de vader van de leugen en valsheid, op de duisternis en de bedekking van Gods Licht, op de heerser van deze wereld en de grote tegenstander van God: satan. Minder beschuldigend kan ik het niet zeggen. Ik wil in ieder geval niets met satan te maken hebben. Mijn "antenne" staat gelukkig helemaal gericht op Christus Jezus en dus op God zelf.

Andere aanpassingen

Het laatste vers van Openbaring dat we besproken hebben brengt mij trouwens op een andere "aanpassing" van Gods woord in de NWT. En helaas moet ik u melden dat er nog verschillende meer zijn. Zo is het belangrijke "in Christus" in alle gevallen vervangen door "in eendracht met Christus" en is het woord "genade" op alle plaatsen vervangen door "onverdiende goedheid". Net zoals met de "herstelling" van de naam Jehovah in het NT is deze ernstige verzwakking van waar het om gaat, niet bepaald per ongeluk gebeurd. Het is weer zeer doelbewust gebeurd om de eigen geloofsleer te ondersteunen. Bij een andere gelegenheden wil ik dit graag verder verduidelijken.